

Naročnina
\$2.00
na leto.

CLEVELANDSKA AMERIKA

"Clevelandsko Amerika"
511 St. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

STEV. 55. No. 55.

Ameriške vesti.

IZ SLOVENSKIH
NASELBINA.

DOPISI.

— SO. LORAIN, O., 7. julija. — Izjava. — Da bodo veleni rojaki, komu morejo zavzeti in kdo so oni, ki v enomer krice, da so naši prijatelji, priobčam sledeči slujec:

Iz starega kraja sem dobil svoje težko in krvavo prislužene ceste sem v Ameriko, ker ne maram več iti domov. Ker poznam Sakserja, se nisem nanj obrnil, ampak na svojega svaka P. Kaz. Zakrajska, da mi svetuje, na koga naj se ohrnem za posredovanje. Dasi je Sakser že takrat napadal svaka, vendar je ta v svoji milojivnosti poveril vso pošljalcev tej tvrdki, raje kakor da bi dal tujcem zasluzek. Kaj ima g. Zakrajsk sedaj za placilo, so brali rojaki v Gl. N. Vsa ka druga poštana tvrdka bi bila hvaljena za poverjenje toliko svote in bi tudi znala varovati uradno tajnost in vse storila, da se o tem javno ne govoriti, še manj pa piše. Ako bi morda kdo drugi hotel spraviti in zadevo v javnost na vsaj nebitno tako sramoten način, kakor je ta sama, bi bila vsaka potrebna molitva, da varuje svoje poštence, svoje me in tajnost svojih klijentov, zlasti da obvaruje uradno tajnost svoje trgovine. Ne tako "edino poštene" tvrdka Sakserjeva. Porabil je dobro mojega svaka P. K. Zakrajska in njegovo zaupanje kot — palico proti njemu. Izmisli si je uprav satanske laži iz tega dnevnika, samo da je po njem udarjal in mu kradla dobro ime med rojaki. Sumnjenja naj podlejše vrste so si izmislili in jih raziskali v svojem umazanem listu Gl. N. Da, se več! Ze potem, ko je bil denar že oddan, so v svoji podlosti ti ljudje isto laž ponavljali, dokler jim nisem dokazal: 1) da sem ravno ta denar po Sakserju domov posiljal, 2) da je bil ta denar že pred 5 leti naložen v branilnico. Še-le tedaj so primorani dati v neki kot svojega umazanega lista malo izjav, ki pa ne da njih dobrotniku P. K. Zakrajsku nobenega zadostila. Nasprotno ga se nadalje napadajo.

Rojaki, kaj pravite na to? Ali je to pošteno? Ali je res to pravo ravnanje "edino poštene" tvrdke Sakserjeve? Ali je to dostopno? Ali ni tako ravnanje kupcijske tvrdke naravnost nesramno in podlo? Kaj pravite na to Vi, ki ste dosegali zaupali tej tvrdki? Ali zasluži takrat po babje opravljiva kompanija Vaše zaupanje? Gorojite, odločite sami! Kakor so nesramno naredili z menom, tako nesramno lahko postopajo tudi z Vami, rojaki, če se obrnete do te tvrdke.

Anton Bombač.

— PITTSBURG, PA., 8. julija. — Slavno uredništvo! Prosim, sprejmite nekaj vrstic v Vaš cenjeni list. Kakor povod drugie po Ameriki, tako se nam tudi tukaj zboljujejo časi. Stevilo štarjev se vsak dan manj, skoraj vsak človek, ki je zmožen in pri volji prijeti za kakovšnokoli delo, ima zasluzek.

Slovencem v Pittsburghu se povod je gnusno gonja, ki jo vodi Gl. N. proti g. Zakrajsku. Zelo se moti Sakser, če misli, da si stem nujno svoprijeti, da bo imel zasluzek. Baroč

narobe, ljudje se jeden za drugim obračajo z gnusom od nesramnega lista. Radoveden sem, kaj misijo o tej gonji proti g. Zakrajsku člani J. S. K. J. in pa člani društva sv. Barbare. Obe ti organizaciji ste katoliški. In kaj misijo člani o nesramnem napadanju v Gl. N. na ljubljanske škofije mil. g. Jegliča? Jaz sem član obeh teh Jednot in moje mnenje je: sramota za glasilo dveh katoliških organizacij, ki si upa kaj tacega pisati o duhovnikih. Le počakajte, g. Sakser, prisje bodo že zopet konvencije in takrat se bomo pa pogledali.

Cudno se nam vsem zdri, da niste nič odgovorili na zadnje napade v Gl. N. na Vaš list, ko urednik Valjavec tudi, da ne verjamte Vaši častni besedi. Ta pač ne bo vrlje v poštenosti nebenega drugega človeka. Isto tako je g. Valjavecem. On je navadni časnikarski lopov in nič se ne čudi, ker ne vrame častni besedi drugih urednikov. Prihodnjih bom povedal paže kaj več zelo mičnih stvari o g. Valjavcu in o "Gl. N." Za sedaj pa pozdrav.

J. G.

(Opomba uredništva). Valjaveva oseba je preveč nepomembna, da bi se mi ukvarjali z njo. Že zadnjič smo rekli, da bi se ne spustili v nobeno polemiko, še bi se ilo za tako malenkost kakor je g. Valjavec. In tega se bomo tudi v bodoče držali. G. dopisnik je dobrodoše v dopisi drugega vsebine toda za Valjavca je škoda pačira.

— PUEBLO, Colo., 10. julija. — Tukajšnji slovenski cerkvi Matere Božje se je poročil znameniti slovenski rojak, trgovec, in glavni odbornik K. S. K. Jed., g. Josip Sitar, z gospico Franjo Predovič. Po 19. juliju se stalno naselita v Jolietu, kjer ima g. Sitar svojo trgovino. Čestitamo!

— IRONWOOD, MICH., 9. julija. — Cenjeno uredništvo. V svojem zadnjem dopisu, vam sem naznani o žalostenju dogoku v Newport rudniku. Ubitega rojaka, društvenega sobrata, Jos. Frica, so našli mrtvega 4. julija zvezcer v 15 nadstropju, takozvanem starem ščitu: pokopali smo nesrečnega rojaka 7. julija iz cerkve

— sv. Mihaela. G. Jurčič je vodil pogreb. Pogreba se je udeležilo društvo sv. Janeza Krstnika št. 20, društvo sv. Lovrenca in tudi bratje Hrvati so se pobrega v večjem in častnem ščitu udeležili; budi na tem mestu vsem izrecna hvala.

Bratski pozdrav Vsem.

Peter Mukavec.

ZMAGA "MOKRIH" V STARK OKRAJU.

Suhu poraženi. Mokri zmagali z 4700 večino.

Volitev se je vršila zelo mirno.

— CANTON, O., 10. julija. — Pri današnji volitvi za okraj Stark so zmagali "mokri" z ogromno večino 4700 glasov. Da bode zmaga z mokre izpada, so bili ti že poprej zagotovljeni, vendar niso pričakovali tako velike večine.

Tudi suhi so bili uverjeni, da prepadejo, a da prepadejo z tolikimi glasovi, niso niti misili. Sedaj, ko so poraženi, že v naprej objubujejo, da se hočejo v prihodnji bolje pripraviti in nista zmaga je očez tri leta, pri tem pa volitvi zagotovljene.

— WASHINGTON, 10. julija. — Policijski šef Kimball je izdal zapoved, ki prepoveduje v tem mestu vsak nemir, petje ali grjanje čez 10 uro zvezcer. Pravil, da se bo policija strogo držala tega pravila. Pristavlja, da hočejo mesčani tega mesta po noči spati, ne pa biti bujeni ceno noč. Ti nikakor ne dopustijo, da se jih po deseti uro zvezcer moti.

Volitev se je vršila zelo mirno in rezultat iz sosednjih mest je bil v nekaj urah naznanjen. Canton glavno mesto okraja Stark s 40.000 prebivalci je oddalo 2230 glasov k večini mokrih, medtem, ko je mesto Massillon s 18.000 prebivalci, oddalo 1717 glasov vprid večini mokrih. Mesto Alliance, s 12.000 prebivalci, pa je oddalo 170 glasov večine suhih.

Zato mestoce so mokri že poprej znali, da niso gotovi več.

Zgoraj navedno število se ni popolno, vendar zagotovljena je zmaga z veliko večino mokrih.

Suhi se sedaj izgovarjajo, da bi se volitev vršila, v času, ko farmerji ne delajo na polju, bili gotovi zmage, tako pa večina farmerjev ni volila.

Po celiem okraju so bile goštine zaprte, katere so odprli se le v pondeljek zjutraj. Žene temprenarjev so bili že o 6 uri zjutraj v cerkvi. Suhii so pušči na vseh cerkvah zvoniti, da na ta način svoje ovčje spominjajo dolžnosti pri volitvi.

Vendar ni pomagalo ne zvonenje ne pridigovanje, zmaga je na strani mokrih, ki si pridruži tri leta zopet laško pričipi vina, ali piva, potosi drugemu svoje težave.

V celiem okraju je do sedaj 23 gostiln in 5 pivovarn. NIC MOCNEJSEGA, KAKOR KAVO, SO NASLI NAPROTIKU OPJO NIH PIJAC.

MARION, O., 10. julija. — Neki Rev. B. C. Piatt, ki je bil svoječasno govornik v Centralni cerkvi je ovajdi policiji da hotel Alfred Korte prodaja opojne pižake. Policijski šef takoj odposlal tri može na leta mesta, z nalogo, da preščeče celo poslopje. Korte je takoj spoznal položaj in bil je še toliko prijazen, da je gospodom preiskovalcem posodil svetilk da tem lageje preščejo vsak kot.

Po dolgem in trudnem delu, niso zamogli drugega najti neko "žganu kavo".

ZA FILIPINCE.

Tarifna predloga za Filipine je bila od zvezneg senata sprejeta.

Pride v potrdilo predsedniku.

WASHINGTON, 11. julija. — Dobra tarifna predloga za Filipine je bila od senata sprejeta in pride v potrdilo predsedniku. Na Filipini se importira okoli 400 reči, od katerih se bo moralno placati visoko colnino in sicer za surove stvari 10 odst. in na lukijsko stvari 50 odst. Predloga je došla v potrdilo predsedniku Taftu, kateri jo gotovo podpiše.

Naj bi doživel se mnogo, mnogo let v veselju in povisanju.

MIRNO MESTO.

WASHINGTON, 10. julija. — Policijski šef Kimball je izdal zapoved, ki prepoveduje v tem mestu vsak nemir, petje ali grjanje čez 10 uro zvezcer. Pravil, da se bo policija strogo držala tega pravila. Pristavlja, da hočejo mesčani tega mesta po noči spati, ne pa biti bujeni ceno noč. Ti nikakor ne dopustijo, da se jih po deseti uro zvezcer moti.

CIPRIANO CASTRO.

Upor v Kolombiji in njegovo delo.

— WASHINGTON, 11. julija. — Vladil se je poročalo, da je upor v Kolombiji krv Cipriano Castro, predsjednik predsednik Venecuele. Da, da je dal upor

nikom zadostna sredstva, ker si hoče tako nivediti zopet pot pot nazaj v Venecuelo. Poroča se tudi, da sta se predsednik Reyes in Castro smrdla nekje na Spanskem in da imata nekaj skupnega; več se ne more pozvedeti, ker kot Castro, ravno tako je tudi Reyes v prepričljivih afrah kos in strokovnjak.

Vsi prejšnji ministri ostanejo.

TUDI V AMERIKIIMA SULTAN DENAR.

NEW YORK, 11. julija. — Iz Dunaja se tu sem poča, da je cesar zopet poklical za ministarskega predsednika odstopivšega Wekerla, prej stiriindvajsetimi dnevi imenovanega vladnega zmožen postaviti novega kabinta. Vsi z Wekerlom ostanejo na mestih tudi vsi prejšnji ministri. Cesar je zaupa Wekerlu.

NAJHITREJŠA VOZNJA.

NEW YORK, 11. julija. — Rekord v hitri voznji je doseglo pripravljeno parničku "Mauritania", ladja "Cunard" črte. Vožnjo iz Evrope cez Ocean v New York je potrebovala samo štiri dni, sestavljeni ur in sedemnajst minut.

FANATIKI POBITI.

V Bristolu, Virginia, je zmagala pamet.

BRISTOL, Va., 11. julija. — Z večino 32 glasov je tu zmagala včeraj stranka mokrih. Do sedaj je v deželi že dve leti vladalo suho. Ljudi pa je sreča sedaj pamet in volili so mokri.

Po celi deželi vlada veselje.

ROCKEFELLER PODARIL "GENERAL EDUCATION BOARD" \$10,000,000.

NEW YORK, 11. julija. — Magnat John D. Rockefeller je na dan svojega rojstnega dne podaril družbi "general education board" deset milijonov dolarjev; dosedaj je že teji družbi daroval skupno sveto \$52,000,000. Na dan rojstnega dne se je daroval tudi pod v urad Standard Oil družbe na 26 Broadway, se tam nekaj časa posvetoval s predsednikom govorilom, da je vladala v našem mestu pri plinu za vedno odpravila. V istem času pa zamenjala Columbia družbo z Standard Oil družbo svoja plinova polja v zahodni Virginiji. Voljo te ga pa si odreka Standard Oil družba vse svoje pravice, da bi v naprej se prodajala plin ne detail.

PARIZ, 11. julija. — General Jorge Holguin, namestnik predsednika Reyes-a, je danes poslal svojemu gospodu tu sem sedečemu brzjavku: "Revolucija je imenjena samo na okraj Barranquilla; ljudstvo ni na strani upornikov. Vladne čete so dosti močne, da upornike ukrotijo. Uporniki gotovo odložijo očje".

SLOVANSKA MOČ.

Češko-slovenska obstrukcija v državnem zboru.

DUNAJ, 10. julija. — Češko-slovenska obstrukcija se še vedno nadaljuje in onemogočuje vsako delovanje državnega zabora. Ce kdo govori se ga sploh ne sliši, ker ropot v pripovedi se ne da popisati.

Nemci so grozno "razburjenci", in lažijo okoli vseh ministrov, da bi kdo pomiril slovensko kri, ki zahteva, da se jo tudi upošteva v nemški avstriji. Čehi so posebno hudi na tveganega ministra Haertla, Slovenci pa poskušajo ministrskoga predsednika barona Bienerterja. Vlada bi se rada s Slovani pogajala, a za slednji se za nje zelje ne brigajo in jo ne poslušajo. Vlada je izjavila, da će ne bo miru, pošli postance na "počitnice", gotovo je, da Slovani ne odnehajo.

NEMIRI V BESARABII.

LVOV, 8. julija. — Tukajšnjim časopisu se poroča, da je v Besarabiji vse v orozju in vladajo tam veliki nemiri. Rusi so takoj poslali svoje vojsko v policijo, ki je delala mir. Uporniki so pokončali, kar je imelo kaj vrednosti, to posebno na graščinah. Divjali so poščeno v judovskem oddelku mesta. Ubilih je bilo okoli 100 oseb.

POMANJKANJE DELAVEV PRI CESENKI ŽELEZNICI.

— Prvič po dolgem času, primanjkuje cestni električni družbi več osebja in sicer vozovnikov in konduktorjev. V programu so sedaj vsi vozovi, teh je 927 kar. Načelnik Bicknell začne dne zopet usposil 100 novih vozovcev in več konduktorjev. Divjali so poščeno v judovskem oddelku mesta. Ubilih je bilo okoli 100 oseb.

PRISEL DO SEDAJ NAJVISEJŠE.

PARIZ, 12. julija. — Časopisu "Echo de Pariz" se poroča, da je vojvoda Abruzzi dosegel najvišji vrh Himalaje. Bil je večkrat v smrtnih nevarnostih, a radi nesrečne ljubezni z Amerikanom Elkins je tudi te prestal in dovršil svoje zavestno potovanje.

— Društvo Triglav in Sl. Sokol sta se zadnjo nedeljo v večjem številu udeležila piknika "Czech" v Dahlberg vrhu. Slovenski adeležniki se o pikniku jih počitali in izkoristili.

Inozemstvo.

LUKAČ NEZMOŽEN WEKWERL ZOPET NA POVRSJU.

Vsi prejšnji ministri ostanejo.

BUDAPESTA, 11. julija. — Vladni "Journal" poroča, da je cesar zopet poklical za ministarskega predsednika odstopivšega Wekerla, prej stiriindvajsetimi dnevi imenovanega vladnega zmožen postaviti novega kabinta. Varnarji sedanje svoje proste povečali. Arhitekti imajo polne roke dela s stavbeninacrti. Vse kaže, da kriza pojma, če prav je še vedno občutljiva. Kot razvidimo, se bo našem mestu kmalu delo neliči odprlo in bo došlo do sedaj brezposebnim. Bog dal.

Msgr. Houk je obhajal dvainšestdeset letnic.

— Msgr. Gregor Hou

CLEVELANDSKA AMERIKA
Slovenski dvo-tednik v Ameriki
Tiskovna družba Amerika.

— tiskaj v torek in petek. —

Naročnina:	\$2.00
ZA AMERIKO	\$2.00
ZA EVROPO	\$3.00
ZA CLEVELAND po pošti.	\$2.50

Pošumezne stavek po 3 cente.

Vse posiljatve, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se pošljajo na: Tiskovna družba 'AMERIKA', 6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajoči posebno polemiko, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vratajo.

Clevelandka AMERIKA
The Leading Slo. Semi-Weekly
Issued Tuesdays and Fridays.
— Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Read by 15,000 Slovenians (Kreiners) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Central 7387-R.

Entered as second-class matter January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio, under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 55. Tue. July 13, '09. Vol. 2

ZLORABA PROSTOTI.

Zivimo v deželi prostosti.

Dežela prostost je posebno za človeka, kot jo v domovini.

Človek, ki pride v deželo, vidi in zapazi poslovne običaje; nekateri so na povoljni, drugi zoper ne.

Demokratična stran te dežele,

magdejivo vpliva na vsakega človeka.

Vidi kako bedasto in

starovecko je tisto prikljanjanje in oboževanje "gospode" v staro domovini. To velja tako

za Slovenca kot Nemca, ali pa

človeka kakor druge narodnosti.

Ta se sele začne zavedati, da

je tudi on človek, bitje, ki ima

pravice kot njegov so-

druž, pa naj si bo ta bogat ali

bulj, ali Poljak, z eno be-

stvo smo v nemki vsi enaki.

Ameriška vlada te od prvega

dne ščiti z istimi zakoni kot

vsakoga tu rojenega, vzetem ne-

ka izjem. V Ameriki smo vsi

slobro došli, če se nekako za-

čemo, da bomo tudi v naprej

dobiči člani človeške družbe,

delaj, postopali in se ravnavi

po novem režimu; to se tudi

od nas zahteva. Hvaležnost do

tujca, Amerikanca naj se tudi

zumine pokaže. Ne jeziš bolj

anglež, kot to, če se ne rav-

ni po običaju, ki je v največji

obsežnosti v deželi, po njegovi-

vi. Znamo je rojakom, kako

so že angleži občitljivi, če vi-

dijo kakršega naseljence z oble-

ko, ki je bila kupljena še v

staro domovini; v zimskem ča-

su se takemu človeku naj pri-

pada katerikoli narodnosti, ne

godi dobro. Mlajša ameriška

generacija obračuna z njim...

Tu bi se dalo našteti sto in

sto stvari, ki so vsak dan na

dnevnem redu, in ki človeku

pridejo se prej na uho, če gre

tudi katerikrat v družbo An-

gleža. Če greš z njim po cesti,

ta takoj na kaj opominja in

pričast k taki stvari par "de-

moto".

Nat slovenski narod ljubi

Ameriko, ljubi tudi njene obi-

čaje. Koliko se pa tudi po njih

či, to je zoper drugo vpraša-

je. Če kaj stor, kar nà pri-

metno, pa je dovoljeno, ker ni

javno kaznivo, se ti takoj iz-

varja na "free country" itd.

Kad tega "free" pride tudi več-

v navskriž z zakoni...

Da pa Slovenci v marsičem

času, se lahko sam prepričas-

in ravno na St. Clair cesti, se

je vedrete nudila prilika e-

razovati — greh — zlorabo prostosti.

Nat list je že mnogokrat bil vedenje rojakov v različnih dvoranah in v drugem družbenem in družbenem življenju. Tudi slovensko-ameriško mimo večkrat poseteget, dostikrat je bilo to svarilo za dobro vzeto, mnogokrat narobe, prav smo imeli pa le mi.

Ni lepo, če more rojak proti rojaku strogo pisati, a ker že imen Slovencem, kot sami Slovenci, le napredka in višjega čina izobrazbe, katero je naš list vedno, zastopal, naj nam bo tudi danes dovoljena trda kritična beseda.

Cas ženitve je, in malo več veselja se sedaj mladim ljudem ne zabranjuje, ali bolje rečeno, ne oporeka. Vendar pa človeku preseda (Tu ni potreba, da bi bil Anglež) če vidi po javni cesti tisto vpitje in razposajenost, in več ne pristoji na najzadnejši goriški vasi. Tu vsi obziri na stran, ker stvar je postal

zdravnik je kaj moder človek".

"Je moder, ali tudi ni moder. Ali sem mar jaz videl manj zdravnikov? Hodili so po taborišču, aka pa je prislo do boja, pa so se pobrali, kakor bi jih pometel. Če je človek zdrav, mu ne pošijejo bolezni, aka pa leži, pa se spravijo nadenj z nožem. Rezati onega, ki se ne more braniti, to pač ni nobena umetnost, zakaj takšen človek ne more vseti ničesar v roke.

Naj se samo drzne dotačniti se nekoga z ostrino, ki je zdrav ter ima puško v roki. Oj, to je pač velika reč dreti judi z nožem po kosteh. Saj to ne privede k ničemur. A go-

spod polkovnik bi se celo obrnil v grobu, ko bi izvedel o tem. Kakšen vojak je neki zdravnik? Ali je mar to neka posestnik? To je nemogoče. Gospodična ga pač ne vzame. To bi bilo nekaj izvanrednega. Kdo li sme seči samooblastno po gospodinju?"

Na nesrečo pa zdravnik ni niti segal po gospodinju, mareč jo je tudi dobil. Čez prva poznej se sledilo ženitovanje in tvoja gospodinjska polkovnika, obljita s piskom solzorodnikov in domaćinov sploh, a Nikoja posebe, je odšla letiti svojo usodo z zdravnikom.

Novojmenovani deželni glavar Leopold Aichelburg plen. Labia je zbolel na legarju.

Celovški župan Neuner se je poslovil od mestne občine. Na predlog občinskega svetovlaca Hadererja bodo obesili v županiji sobi njegovo sliko.

Nikolaj se ni hudoval na njo, ker se ni mogel: preveč jo je imel rad, toda njemu le ni hotel odpustiti. Nikdar ni sprejel njegovega imena ter se je trudil na vso moč da ga niti ni bilo treba omenati. Mognede boli povedano, teta je bila z zdravnikom Stanislavom čim najsrcenejša. Čez leto dni jima je dal Bog zaledje fantača čez drugo leto znovič deklipo in tako se dalje naprej. Nikolaj je imel te otroke rad kakor svoje lastne; nosil jih je na rokah, jih pestoval, poljuboval; da je pa tela v srcu nekakšna grenkoba radi te nepriljene možitve Maričine sem to zapazil še pogostoma. Spominjam se dobro, kako je nekoč o Božiču, ko smo šli uprav k večerji, se začul' nakrat ropot kocije na cesti. Pričevali smo več sorodnikov radi tega dejal oče:

"Poglej vendar, Nikolaj, kdo prihaja?"

Nikolaj gre gledat a se kmano radostnega lica vrne.

"Gospodična prihaja!" zakliče že odale.

"Kdo prihaja?" je vprašal oče, dasiravno je vedel, na koga meri.

"Gospodična!"

"Katera gospodična?"

"Naša gospodična," odvrne starec.

in imeli bi videti to gospodinčno kako je prišla v sobo s tremi otroci. Zala gospodična! Starce pa je nalači ni klical drugače.

Naposled je prenehala tudi na njegova mržnja do zdravnika. Hči Hanija mu je hudo zbolela na vročnici. Bil je to hud vdarec tudi za me, zakaj Hanija je bila moja vrstna ter edina tovaršica pri zabavah radi tega sem jo tudi imel rad kakor sestro. Zdravnik Stanislav se malone cele tri dni ni ganil iz njene sobe. Starec, ki je ljubil Hanijo iz vse svoje duše je hodil ves čas njene bolezni kakor pobiti okrog, ni mogel jesti niti spati, pač pa je pre-

ju ubil a leve in več druge divjačine, sin Kermu, pa veliko levinjo in leoparda. Družba se od tudi napotila na farme kapitana Richarda Atterborougha, to je južno od jezera Naiwasha.

STARI SLUGA.

Spisal: H. Sienkiewicz.

Priredil za "Clevelandko Ameriko" Podravski

KONEC

"Zdravnik je kaj moder človek".

"Je moder, ali tudi ni moder. Ali sem mar jaz videl manj zdravnikov? Hodili so po taborišču, aka pa je prislo do boja, pa so se pobrali, kakor bi jih pometel. Če je človek zdrav, mu ne pošijejo bolezni, aka pa leži, pa se spravijo nadenj z nožem. Rezati onega, ki se ne more braniti, to pač ni nobena umetnost, zakaj takšen človek ne more vseti ničesar v roke.

Naj se samo drzne dotačniti se nekoga z ostrino, ki je zdrav ter ima puško v roki. Oj, to je pač velika reč dreti judi z nožem po kosteh. Saj to ne privede k ničemur. A go-

spod polkovnik bi se celo obrnil v grobu, ko bi izvedel o tem. Kakšen vojak je neki zdravnik? Ali je mar to neka posestnik? To je nemogoče. Gospodična ga pač ne vzame. To bi bilo nekaj izvanrednega. Kdo li sme seči samooblastno po gospodinju?"

Na nesrečo pa zdravnik ni niti segal po gospodinju, mareč jo je tudi dobil. Čez prva poznej se sledilo ženitovanje in tvoja gospodinjska polkovnika, obljita s piskom solzorodnikov in domaćinov sploh, a Nikoja posebe, je odšla letiti svojo usodo z zdravnikom.

Novojmenovani deželni glavar Leopold Aichelburg plen. Labia je zbolel na legarju.

Celovški župan Neuner se je poslovil od mestne občine. Na predlog občinskega svetovlaca Hadererja bodo obesili v županiji sobi njegovo sliko.

Nikolaj se ni hudoval na njo, ker se ni mogel: preveč jo je imel rad, toda njemu le ni hotel odpustiti. Nikdar ni sprejel njegovega imena ter se je trudil na vso moč da ga niti ni bilo treba omenati. Mognede boli povedano, teta je bila z zdravnikom Stanislavom čim najsrcenejša. Čez leto dni jima je dal Bog zaledje fantača čez drugo leto znovič deklipo in tako se dalje naprej. Nikolaj je imel te otroke rad kakor svoje lastne; nosil jih je na rokah, jih pestoval, poljuboval; da je pa tela v srcu nekakšna grenkoba radi te nepriljene možitve Maričine sem to zapazil še pogostoma. Spominjam se dobro, kako je nekoč o Božiču, ko smo šli uprav k večerji, se začul' nakrat ropot kocije na cesti. Pričevali smo več sorodnikov radi tega dejal oče:

"Poglej vendar, Nikolaj, kdo prihaja?"

Nikolaj gre gledat a se kmano radostnega lica vrne.

"Gospodična prihaja!" zakliče že odale.

"Kdo prihaja?" je vprašal oče, dasiravno je vedel, na koga meri.

"Gospodična!"

"Katera gospodična?"

"Naša gospodična," odvrne starec.

in imeli bi videti to gospodinčno kako je prišla v sobo s tremi otroci. Zala gospodična! Starce pa je nalači ni klical drugače.

Naposled je prenehala tudi na njegova mržnja do zdravnika. Hči Hanija mu je hudo zbolela na vročnici. Bil je to hud vdarec tudi za me, zakaj Hanija je bila moja vrstna ter

(Nadaljevanje.)

Teodora se je stisnila k njej, rahlo položila roki krog njegovega vrata in rekla:

"Če trpiš ti, despot, ali naj se raduje ona, ki edina čuti s teboj. Odkar sem brala žalost na tvojem obrazu, ker nisi mogel ogniti v svilo stan svoje zveste Teodore, se je zagrizala žalost v mojo dušo in nisem se redostila, dokler mi ni sveta Modrost razsvetila duše!"

"O ti predobra, ti edina!" Justinijan jo je vnoči objel in iskreno poljubil.

"Govori, despojna! Vem, da je velika tvoja misel, katero ti je vdihnila božja Modrost" — ozri se je hvaležno skozi okno proti cerkvi svete Zofije — "in despot jo izvede, da se je raduje nebo in jo blaguje zemlja".

Sedla sta nato na preprostini divan iz perzijskega usnja. Teodora je nadaljevala:

"Ali se ne zdvi despotu prav in pravično, da s svilo, ki jo je ustvaril Bog za one, katere je odločil na zemlji za svoje nastnike, vladarje narodov, trgujejo in gospodarijo le oni sami, ne pa umazano, nizko ljudstvo goljufivih in sleparških trgovcev? Ali se ti ne zdi, despot, to prav in pravično?"

"Velika in pravična je tvoja misel, despojna! Govori!"

"Zato naj napiše roka pravednega despota, največjega ljutitelja pravice in zakonov, kar jih je poznala zemlja in jih še spozna do sodnega dne, naj napiše roka takoj zakon, vsele katerega je svila — monopol — edina last in pravica despota, za katerega je ustvarjena!"

"Božje usmiljenje je neizmerno, da mi je dalo tako despojno. Vse moje misli so omagle pred prazno blagajno, vi si uslaho — in moje stavbe bi skoraj obnemogle. In sedaj pride despojna, božji dan te je privadel, ena beseda, ena misel — vse je rešeno. Tvoj suženj bi moral biti, ker nisem zasedel reke bogastva, ki se razlije v državno blagajno."

In sloki despot je zdrsnil na kolena pred Teodoro in objemal njene noge in poljubil jenitki bisis na njenem telesu.

"Ker so ta trgovci vsi varalice, krvičniki, ne izda in ne proda gotovo nihče vse svile pravični državi. Zato pa bo treba preiskav — protivno svetega zakona se postavi pred sodbo in kot krvičnikom se jin zapleni njihovo bogastvo — da se z njim okoristi despot, ki osrečuje narode!"

"Neizmerna je tvoja modrost", je jecjal Upravda, ki je bil resnično očaran po ideji, katero mu je nasvetovala duhovita Teodora.

"Tako izpolnil tvojo misel, v jutro se razglasili novi zakoni, nocoj pa priredil pir in povabi v gosti ves dvor, da dostojo proslavimo najmodrejšo na zemlji!" — — —

Ko se je Teodora vračala od Justinijana, je kipelo po njenih žilih.

"Ha, Epafroite, ne boš dolgo posestnik lepe vite. Po tvoji vili bo poležkovača Teodora in moja noga bo teptala dragoticanino — ti pa pojdeš v ječo, na kamen, na gola tla, da boš premisljal do konca, kako si onagajal despojni!"

Medtem so pa Epafroditovi vili uživala radost in srečo tri srca: Irena se je okreplila od prestrašenega strahu, iskreno je govorila Izoku o Resnici, o Kristu, ki optimlje pravične in kaznu grešnike. Zamaljen je sedel ob njej Izok. Njena govorica mu je bila glas slavulja, v njenih gorkih pogledih je sanjal svojo lepo domovino, v kateri se vrne in jo osreči. Epafroditova mrzla trgovska duša pa se je ogrevala in začutil je vso, praznoto svojega življenja, ki se mu je delo naenkrat sila dolgočasno in brezpostembno. Ni doživel ure, da bi ga gladila po trudnem in vročem čelu taka zvez-

za rečeno: koker sa u starm kraj klade in več čudnih stvari se vid v Spieburg, kar se pa na da popisat, ker bi mi idje tud na vrjel ne, tu se more vsak sam previzat.

Pršla sva tud u tista fabrika, k delajo telegraf brez drata. Moj prijatu Žorž je mene predstan, da sm večen vandrouc z luftbalonom. Gspudje so pa prec misil, da sm gviši zatu u Spieburg pršu, de bom en tak telegraf kupu. Res sma prši do tega poguvara in jest sum jim dnu le ta prgliha, de če sa kontent zatašet za moj telefon, pa si dam še telegraf brez drata gor sfiksat. Gspudje so pa rekl, de za telegraf se ne spistija u ta kseft, ampk če čem uzet telefon brez drata, pa že tauješa.

Naredil sma kupčija in štist dan sm imou telefon brez drata na balon sfiksati.

Kar mi je še cajta preostajal sm ga ponucu u Elegeni, tu je prec čez udu od Spieburga. Tu u Elegeni se mi je zlu dopadl, dost našaga folkata tam živi samu mene so se prec prestrashi in k sm zamerku, de se me res bojija sm šou prou hmal od tam.

U nedela sm mislu še u Spieburg ostat, ker sa me tam ferajnarji sili de nej mitenge počaka, de bom na svoje ušeša slišou, kaku sa cufriden, de se nova hiša zida za Zoleski fejan.

Glih dost nas je je skup stal in sma se vsake sorte stvari pogojarjal, pa zapoje zgone na mojega orožje. Zavrtnih napadcev se ni plašil. Zaupal je konju in še bolj zaupal svojemu meču.

Ko se je popolnoma zmračil, je Irena premagal spanec, in Epafrodit je zaukazal mir krog po vili. Sam je pa šetal po peristiliju in snoval načrte za beg.

Precej temna noč se je razgnila na Bizanc. Vodomet v peristiliju ga ni izdajalo njegovo šumenje, ne bi se zapazil. Tedaj se priglišči nenadoma evnuih Spiridion.

Epafrodit se je prestrašil in razveselil zaeno.

(Dalej prihodnjie.)

AMERIŠKI TRAVLJIMA.

Gspud uredniček.

U Spieburg sm še precej srečen in hitr

prsu, samu enkat med potja

se mi je na mojem telefon drat utrgou, ampk

tisga sm kar

poskusi.

Nu, prsu sm na prvu na Bu-

kler štit in sm kvartir dubu

pr enni lončnemu, k mu pranje

Zorž. Vse kar sm nuci, se je-

drat na balon mi je Zorž sko-

mandriou.

U sabota zjutrij sva ja pa

skup odfurala in ta boh Zorž

se je taku od strahu tresu

k je u mojem balon sidu, de

sm že sam mislu, de se bova

res kam zaledela. Ogledala sva

si celu mestu, šur tam pr vod

si ga pa nisva mogla, kje bli-

preveč megle.

K sva pojužnala, me jo

Zorž pelu u neka fabrika in

tam sma naredel kontraht za

kose. Mušter kakšne de boja in

če boja tud res dobr rezale

boja poslal na moj atres u Nu-

jork, de jih bom mogu z unu

prglihat. Jest sm se s fabrikantam taku zmenu, de će bo-

gli take naredu kuč, sa ta

ajnšniglane, pol mi bom dnu

vel oder in tud kusje bo-

ga začet delat. Fabrikant prau,

de bo vse svoje krafte ponucu,

de boma vsi cufriden. Pol sva

šla pa se po več drugih fabrik-

kah k želes delaja, ruda topija

pogledat, narbel debel sm gle-

du tiste škarje k taku debu že-

onstiu in sm Janeza zamerku, kje na vrt kokut intru. Obruš sm kolu in Janez pogleda v luft pa vid, de je iskra naju prijetela in je brš skoči k telefonu. Janez kje moj glas slišou se je začudu in jest sm mu reku da ga vidm. Kuga prau Janez, ti boš zdej se norce briv z mana? Ne, ne sm jest reku, jest man tanov telefon k nima dratu in se vsacga tud vid. Pot pa že pol, prau Janez kuga bi pa rad zvedu. Jest nič, tiela je en prijatu k bi rad s Tabo govurnu.

Halo Janez!

Halo Zorž!

J.: Kaku je?

Z.: Fajn in kaku pa ti že kej na toje stare leta?

J.: Počas, počas veš Zorž, lebiku bi blu bul, ampk šote nam letos zmrej manka, pa tistig k pod paucem mig.

Z.: Kuga pa nouga u Kleve-

lont?

J.: Vse sorta, pa glih Buh ve, kuga posebnega ne. Enmal

ga cukama, včas se mal postrajtama pa cajt mine. Nu zadrži teden sma mel en fajn špas, veš ti Zorž, ta Pauliha je včas enmal žleht in je tam enkat reku, de je ta Turščen Francel

engra mrljuga kojna jezdu. Nu in naše babnace maja pa tud budi špicaste jezike, ga je pa

ena nek enmal podražla. Ta Turščen Francel se je pa tku ujezu, de je šou babnaca tošt. Kuga je pršlu stisga. Rihter se

je obema smejan, posebnu pa se Turščen Francelnu, kje reku, de tist ta suh kojn, ampk je je

bila ena suha kohila.

Z.: Ha! Ah! Špas mate še

zmrej po starem tam u Kleve-

lont kdr bom mu enmal več

cajta, te bom že pršu obiskat!

J.: Orajt! Gutbaj!

Nu Zorž, zdej si vidu te

kunšt, kaj ne? — Ja, faj je ta

nov preparat zrihtan; zdej boš

pa prov lahku po celem svet

use vidu kuga se godi. Mašč

čist prou Zorž, ampk men se že

midi ja morm prec u Nujork

pobrisat, ker tam imam se pre-

cej ksefta. Well, pa Gutbaj!

Kum je preteklu par ur, sm biv že u mestu Nujork.

Kukr po navad sm se tud zdej

ustau na Kortland štit. Figl

me je že oddelč zagledu in

prec mi je rpnesu Kvas pokazat

kuču se je spet nalegou, pra, ti

Pauliha, ti si me zadnč mal

preveč pičnu, ker jest sm dost

več dužan u Klevelont kukr si

ti reku, ti sam premisil, samu

na koš in na, jeprgha sm dužan

okul 150 tolarjev pol ennu žn-

darju 16, drugim 3, ennu štac-

naru 12, drugmu 30, tretmu 7,

enmu gspudu 12, enmu samu

saloneru nič men kukr 15 in

še našim agentu k za Kvas a-

gitira po Klevelont dugujem 3

tolarjev in če bi ti se vse ta

druge našten, bi se ti jest gvišni

smilu in bi ti vse tec dougovne

zame plačati!

F.: Kdo bo pa froht plačou?

P.: Le potolaže nob, vsaka

koša bo kostača 25c in Pauliha

ti jih bo, pa po balon prpel!

F.: Pron, prou, Paule!

F.: Al boja kose, tud taku

fajn, de se boja lohk za kraj-

ske prdajale, taku mislim, za

\$1.50 de bo saj nekej prefta?

F.: Kose boja dobre, ampk

dražej jih na